

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник голови Приймальної комісії

О.М. Шикова

березня 2014 р.

ПРОГРАМА**фахового випробування****для вступників на ОКР «спеціаліст»****спеціальність «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»****Автори:** О.І. Шапоренко докт. наук з держ упр., проф.;

Б.М. Одягайло, докт. екон. наук, проф.;

С.А. Філатов, канд. екон. наук, доц.;

В.А. Мельник, канд. екон. наук, доц.;

Г.Б. Пекна, канд. екон. наук, доц.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри

менеджменту зовнішньоекономічної діяльності та логістики

(протокол № 10 від «11» березня 2014 р.)

Завідувач кафедри Шапоренко О.І.

(підпис)

ЗМІСТ

ВСТУП	3
ПРОГРАМА	4
МОДУЛЬ 1. Функція організації в системі менеджменту	4
1.1. Сутнісна характеристика функції організації	4
1.2. Особливості організації на промислових підприємствах	4
1.3. Організаційні засади державного управління	4
МОДУЛЬ 2. Функція планування в системі менеджменту	5
2.1. Загальна характеристика функції планування.....	5
2.2. Функція планування діяльності промислових підприємств.....	5
2.3. Планування, прогнозування та програмування в державному управлінні	5
МОДУЛЬ 3. Функція мотивації в системі менеджменту	6
3.1. Сутнісна характеристика мотивації.....	6
3.2. Особливості реалізації функції мотивації на промислових підприємствах.....	6
3.3. Цільова спрямованість та мотивація державного управління.....	6
МОДУЛЬ 4. Функція контролю в системі менеджменту	7
4.1. Загальна характеристика функції контролю.....	7
4.2. Особливості контролю на промислових підприємствах.....	7
4.3. Законність та контроль в державному управлінні	8
МОДУЛЬ 5. Функція координації в системі менеджменту	8
5.1. Сутнісна характеристика функції координації.....	8
5.2. Координація в управлінні промисловими підприємствами.....	8
5.3. Координація та відповідальність в державному управлінні.....	8
МОДУЛЬ 6. Державне управління та суспільний сектор	8
6.1. Державне управління як системне суспільне явище	8
6.2. Економіка суспільного сектору	9
Структура екзаменаційного білета	10
Рекомендована література	11

ВСТУП

Мета вступного іспиту зі спеціальності 7.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» на освітньо-кваліфікаційний рівень «спеціаліст» — виявлення рівня знань, умінь і навичок, одержаних вступниками відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики бакалавра з галузі знань 0306 «Менеджмент і адміністрування».

Вимоги до здібностей і підготовленості вступників. Для успішного засвоєння освітньо-професійної програми спеціаліста вступники повинні мати базову вищу освіту за однойменною спеціальністю та здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі природничо-наукових та загальноекономічних наук. Обов'язковою умовою є вільне володіння державною мовою.

Характеристика змісту програми. Програма вступного іспиту охоплює коло питань, які в сукупності характеризують вимоги до знань і вмінь особи, що бажає здобути спеціальність 7.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»». Програму складено на основі дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» з циклу професійної підготовки бакалавра з менеджменту, передбачених освітньо-професійною програмою підготовки бакалавра в галузі знань 0306 «Менеджмент і адміністрування».

Програма побудована за функціональними модулями, має міжпредметний синтетичний характер. Модулі програми відповідають функціям, для виконання яких має бути підготовлений бакалавр з галузі знань 0306 «Менеджмент і адміністрування». Згідно з чинною освітньо-кваліфікаційною характеристикою базової освіти зазначеної спеціальності до таких функцій належать: загально-планова діяльність підприємства, організація структури підприємства, мотиваційна діяльність, контроль та координація складових зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

У кожному модулі інтегровано матеріал певного функціонального спрямування з різних дисциплін. При цьому органічно поєднуються теоретичні, прикладні питання та матеріали операційного характеру, які дозволяють виявити знання й уміння використовувати категоріальний апарат, аналітичне мислення, методи обґрунтувань і розрахунків за окремими функціями менеджменту та функціонування організацій.

Порядок проведення іспиту визначається Положенням про приймальну комісію ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»»

ПРОГРАМА
Модуль 1. ФУНКЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ
В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ

1.1. Сутнісна характеристика функції організації

Сутність функції організації та її місце в системі управління. Основні складові організаційної діяльності. Організаційна структура як результат організаційної діяльності. Схема організаційної структури управління. Вплив технології, розмірів організації, зовнішнього середовища і стратегії на організаційну структуру.

Сутнісна характеристика процесу проектування робіт в організації. Методи проектування і перепроєктування робіт в організації. Поняття, принципи класифікації та базові схеми департаменталізації.

Поняття «делегування повноважень» і типи повноважень (лінійні, штабні, функціональні). Співвідношення категорій «вплив», «влада», «повноваження», «лідерство». Централізація і децентралізація. Поділ управлінської праці (сфери і рівні менеджменту). Діапазон контролю і фактори, що впливають на його величину. Висока і плоска структури організації: переваги і недоліки.

Характеристика основних типів організаційних структур управління: лінійної, функціональної, лінійно-функціональної, дивізійної, матричної. Мережеві організаційні структури. Сфери застосування різних типів організаційних структур. Фактори, що впливають на формування організаційної структури управління. Характеристика методів вибору типу організаційної структури.

1.2. Особливості реалізації функції організації
на промислових підприємствах

Сутність інноваційного процесу на підприємстві. Основні методи організації інноваційного процесу. Організаційні форми забезпечення розвитку інноваційних процесів (технопарки, технополіси, венчурні та консультативні фірми та ін.). Механізм формування інноваційного потенціалу підприємства та методи його оцінки, розрахунок кількісних параметрів інноваційного потенціалу. Процес побудови організаційних структур управління НДДКР на підприємстві. Особливості управління НДДКР. Процес упровадження нововведень в організації. Визначення причин та засобів подолання опору нововведенням в організації.

1.3. Організаційні засади державного управління

Конституційні засади організації державного управління в Україні. Модель розподілу влади в Україні. Верховна Рада України - законодавче джерело побудови державного управління. Інститут Президента та державне управління. Органи виконавчої влади України: загальна характеристика, управлінські зв'язки. Структура та порядок формування Кабінету міністрів України. Акти Кабінету міністрів України. Міністерства України та їх повноваження. Судова влада в системі державного управління. Види органів виконавчої влади та їх класифікація. Уряд і державне управління.

Централізація та децентралізація у структурній організації державного управління. Регіональне управління: сутність, цілі та сфери прикладання. Місцеве самоврядування: основні ознаки, принципи організації та ресурсне забезпечення. Місцеві державні адміністрації в системі державного управління та їх повноваження. Особливості здійснення самоврядування в містах Києві та Севастополі.

Громадянин в державному управлінні: реалізація прав, свобод та обов'язків. Асоціації та інші форми добровільного об'єднання органів місцевого самоврядування.

Модуль 2. ФУНКЦІЯ ПЛАНУВАННЯ В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ

2.1. Загальна характеристика функції планування

Місце і значення планування в циклі менеджменту. Основні елементи системи планування. Етапи процесу планування: визначення цілей; розроблення стратегії; надання стратегії конкретної форми. Типи планів у організації: стратегічні та оперативні, коротко - та довгострокові плани, завдання та орієнтири. Кількісні та якісні методи прогнозування. Фактографічні методи прогнозування (екстраполяції, функцій, кореляційно-регресійних моделей).

Класифікація цілей організації. Вимоги до правильно сформульованих цілей. Характеристика методів постановки цілей. Сутність концепції управління за цілями (концепція МВО). Алгоритм процесу управління за цілями, його переваги та недоліки.

Поняття стратегії та її елементи. Характеристика рівнів стратегії: загальнокорпоративна стратегія; стратегія бізнесу; функціональна стратегія. Технологія стратегічного планування.

Використання методу «дерева рішень» для вибору оптимального варіанта плану дій організації. Методи обґрунтування рішень в умовах невизначеності. Характеристика та сфери застосування експертних методів у плануванні діяльності організації.

Тактичні та оперативні плани діяльності організації.

2.2. Функція планування діяльності промислових підприємств

Визначення потреби у продукції промислового підприємства. Планування номенклатури й асортименту продукції на промисловому підприємстві. Методи планування обсягів виробництва і реалізації продукції у вартісному вимірі. Поняття і визначення виробничої потужності промислових підприємств. Обґрунтування виробничої програми виробничими потужностями. Визначення чисельності окремих категорій працівників промислового підприємства. Методика визначення потреби промислового підприємства у матеріальних ресурсах.

Сутність інноваційної діяльності організації. Моніторинг факторів зовнішнього та внутрішнього середовища, що впливають на розвиток інноваційного процесу. Структура та моделі інноваційного процесу. Сутність, завдання та функції інноваційного менеджменту. Методи та моделі прогнозування в інноваційному менеджменті. Стратегічне та тактичне планування інноваційної діяльності. Види інноваційних стратегій, методи та моделі їх обґрунтування. Механізм фінансування інноваційної діяльності. Методи оцінки економічної ефективності та соціальних наслідків впровадження інновацій. Сутність інноваційного проекту та основні методи його оцінки. Розрахунок критеріїв інноваційних проектів.

2.3. Планування, прогнозування та програмування в державному управлінні

Співвідношення понять „планування”, „прогнозування” та „програмування”. Державні пріоритети та визначення стратегічних, тактичних та оперативних цілей. Прогнозування: суть, функції та методи. Використання методів прогнозування по визначенню пріоритетів в державному управлінні. Планування бюджету країни: сутність, структура, принципи та цільові пріоритети.

Програмування як елемент державного управління: суть, принципи, методи та технологічні етапи. Державні цільові програми: цілі, пріоритети, критерії, технологія розробки та реалізація. Планування діяльності органу державного управління. Державна установа як об'єкт та суб'єкт управління. Формування системи цілей державної установи та врахування специфіки реалізації владних функцій.

Модуль 3. ФУНКЦІЯ МОТИВАЦІЇ В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ

3.1. Сутнісна характеристика мотивації

Сутнісна характеристика мотивації як функції управління. Співвідношення понять «потреби», «спонукання», «стимули», «мотивація». Види стимулів та їх характеристика. Модель процесу мотивації. Внутрішнє і зовнішнє винагородження. Класифікація потреб співробітників організації відповідно до теорій змісту мотивації. Метод збагачення праці і його застосування в практичній діяльності організації. Основні фактори мотивації згідно з процесним підходом.

Функції заробітної плати. Форми та системи оплати праці. Сутнісна характеристика тарифної системи. Методика визначення заробітку працівника за різних систем оплати праці. Склад та структура заробітної плати (основна та додаткова заробітна плата). Основні принципи формування системи преміювання персоналу організації. Особливості організації преміювання окремих категорій персоналу організації. Участь працівників у прибутках підприємства.

3.2. Особливості реалізації функції мотивації на промислових підприємствах

Сутність кризи управління персоналом. Методи діагностики рівня роботи з кадрами на підприємстві. Визначення показників, які характеризують кадровий потенціал підприємства. Механізм мотивації антикризової діяльності на підприємстві. Методи управління процесом подолання опору під час упровадження антикризових заходів.

Механізм реалізації державної інноваційної політики, методи державного регулювання інноваційної діяльності. Механізм фінансування інноваційної діяльності підприємств в Україні, види фінансування інноваційної діяльності. Система мотивації інноваційної діяльності в організації. Методи стимулювання творчої активності персоналу. Визначення критеріїв та вибір систем мотивації інноваційної діяльності на підприємстві.

Економічна конкуренція як мотиватор та рушійна сила розвитку ринкової економіки та її основного суб'єкта – підприємства. Ринок як спільнота конкуруючих компаній. Об'єкт, суб'єкт та предмет конкуренції. Види конкуренції. Конкурентоспроможність - основа виживання та досягнення підприємством довготривалого ринкового успіху. Чинники, що визначають рівень конкурентоспроможності підприємства, й аспекти її забезпечення.

3.3. Цільова спрямованість та мотивація державного управління

Управлінська діяльність: суть, форми, методи та стадії. Управлінське рішення, процес його підготовки та мотивація. Політична, економічна та соціальна мотивація в реалізації державного управління. Мотивація та результативність в державному управлінні. Чинники та критерії ефективності державного управління. Загальна соціальна ефективність та результативність діяльності органу державної влади. Економічна оцінка ефективності функціонування органу державної влади. Оцінка діяльності посадової особи та показники виміру. Демократичні процедури визначення ефективності державного управління. Інститут довіри та мотивація управлінської діяльності. Формування ефективної організації виконавчої влади як на центральному, так і на місцевому рівнях управління.

Модуль 4. ФУНКЦІЯ КОНТРОЛЮ В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ

4.1. Загальна характеристика функції контролю

Роль і місце контролю в системі управління. Етапи процесу контролю: вимірювання процесів; порівняння реального виконання зі стандартами; оцінка та реакція. Модель процесу контролю. Види управлінського контролю: попередній; поточний; завершальний.

Класифікація інструментів управлінського контролю. Фінансовий контроль та його основні складові. Характеристика інструментів аналізу фінансової звітності. Аналіз фінансових коефіцієнтів як інструмент управлінського контролю. Сутність та складові операційного контролю. Графік Гантта. Сітьовий графік. Розрахунок параметрів сітьового графіка, визначення тривалості «критичного шляху».

Сутнісна характеристика контролю якості продукції. Методи оцінки рівня якості (об'єктивний, органолептичний, диференційований). Види і методи технічного контролю якості. Показники оцінки рівня якості продукції та методика їх розрахунку. Застосування статистичних методів у технології приймального контролю.

Контроль поведінки працівників: модель; методи оцінки реального виконання; прямий управлінський контроль; замітники прямого управлінського контролю.

Ефективність контролю. Основні характеристики ефективної системи контролю. Дисфункціональний ефект системи контролю та методи його подолання.

Ефективність діяльності організації. Поняття «організаційна ефективність». Класифікація видів ефективності організації: індивідуальна, групова, загальноорганізаційна.

Концепції визначення ефективності управління: цільова; системна; на основі досягнення балансу інтересів; функціональна; композиційна. Критерії ефективності управління організацією за зазначеними концепціями. Напрямки підвищення ефективності управління організацією.

4.2. Особливості контролю на промислових підприємствах

Моніторинг інноваційного процесу на підприємстві. Використання сукупності техніко-економічних та фінансових показників підприємства для оцінки інноваційних проектів та контролю їх упровадження. Сутність, види та методи контролю в інноваційному менеджменті.

Контроль положення підприємства в просторі конкуренції. Принципи та загальний порядок оцінки конкурентоспроможності підприємства. Показники, що характеризують конкурентоспроможність підприємства, та методи оцінки її рівня. Методика побудови матриці конкурентного профілю. Принципи та загальний порядок оцінки конкурентоспроможності продукції. Критерії конкурентоспроможності продукції та методи оцінки її рівня.

Організація та координація розробки та забезпечення реалізації програми підвищення конкурентоспроможності підприємства. Передумови, чинники успішності та етапи розробки програми підвищення конкурентоспроможності.

4.3. Законність та контроль в державному управлінні

Сутність і види контролю у суспільстві. Контрольна влада у системі управління, її органи та форми діяльності. Державний контроль у сфері виконавчої влади в Україні, його зміст та правові засади. Відповідальність Кабінету міністрів України.

Види контролю. Здійснення державного контролю щодо виконавчої влади з боку суб'єктів інших гілок влади: парламентський контроль, прокурорський нагляд, судовий контроль, адміністративний нагляд міліції. Інформаційна асиметрія, гласність, прозорість та відкритість в реалізації громадського контролю. Роль самоврядування, громадських організацій, органів масової інформації в посиленні громадського контролю.

Сутність і види контролю у суспільстві. Контрольна влада у системі управління, її органи та форми діяльності.

Функціональний аналіз та контролінг діяльності органу державної влади. Ситуаційне управління. Комунікаційний процес та його особливості в державному управлінні.

Модуль 5. ФУНКЦІЯ КООРДИНАЦІЇ В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ

5.1. Сутнісна характеристика функції координації

Сутнісна характеристика координації як функції менеджменту. Зв'язок координації з рештою функцій менеджменту. Механізми вертикальної і горизонтальної координації робіт і видів діяльності в організації.

Модель процесу комунікацій. Міжособистісні та організаційні комунікації. Усна, письмова та невербальна комунікації, їх форми, переваги та недоліки. Формальні та неформальні організаційні комунікації. Поняття «комунікаційна мережа». Типи комунікаційних мереж у групах. Індивідуальні перешкоди на шляху ефективної комунікації. Організаційні комунікативні бар'єри. Способи подолання перешкод до ефективної комунікації. Модель вибору стилю комунікації.

5.2. Координація в управлінні промисловими підприємствами

Координація інноваційної діяльності на підприємстві. Управління науково-дослідною та дослідно-конструкторською роботою на підприємстві, обґрунтування забезпечення впровадження інноваційних проектів у часі та за ресурсами.

5.3. Координація та відповідальність в державному управлінні

Державне регулювання суспільних процесів: суть, важелі, методи та роль в державному управлінні. Організаційна структура державного управління: ієрархія, координація та субординація діяльності. Характеристика підпорядкованості, підконтрольності та підзвітності. Реординаційні зв'язки та координація в державному управлінні. Раціоналізація державного управління: свобода, обмеження адміністративних функцій, законність та відповідальність. Законність та відповідальність в державному управлінні. Розмежування відповідальності між різними гілками влади.

Модуль 6. ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ТА СУСПІЛЬНИЙ СЕКТОР

6.1. Державне управління як системне суспільне явище

Державне управління як системне суспільне явище: предмет, цілі, юридичне та ресурсне забезпечення. Загальні, логічні та емпіричні методи пізнання природи управління. Основні теорії управління – теоретичні засади управлінської діяльності держави. Критерії класифікації та види державного управління. Принципи державного управління, механізм їх

прояву та використання. Особливості державного управління та його відмінність від приватного.

Держава як визначальна форма організації суспільства: суть, основні риси та типологія. Державний устрій та організаційна структура державного управління. Теорії виникнення держави та інституційні чинники в державному управлінні. Суспільні функції держави та їх еволюція. Вплив формальних та неформальних інститутів на становлення національної моделі державного управління. Американська, японська та західноєвропейська моделі державного управління: єдність та відмінності.

Державна політика та її види. Політична влада та її роль в державному управлінні. Економічна влада та її вплив на державне управління. Адміністративний аспект державного управління. Трансформація функцій держави в умовах загострення глобальних проблем людства.

Національна безпека та державне управління. Державне управління і сфера особистого життя людини. Державне регулювання якості життя. Державне регулювання прав власності та безпека підприємницької діяльності. Обмеження державно-адміністративного тиску та свобода підприємництва. Управління економічною діяльністю та екологічна безпека. Продовольча безпека та державне управління. Державне управління у сфері освіти, молодіжної політики, культури, науки, туризму, спорту, охорони здоров'я.

Циклічність суспільного розвитку та державне управління. Економічна криза та реформування економічної політики держави. Оптимізація державних витрат в умовах кризи. Корекція податкової політики та стимулювання розвитку підприємництва. Визначення пріоритетів стабілізації розвитку економіки та державне управлінське забезпечення. Стабілізаційна фінансова політика держави. Запровадження режиму економії в діяльності органів державної влади. Формування нових фінансово-економічних умов функціонування національної економіки та реалізації державного управління.

6.2. Суспільний сектор економіки

Державний та приватний сектори економіки та їх роль в розвитку суспільства. Державне та приватне управління економікою: єдність та відмінності. Управління підприємствами державної форми власності. Державна політика у використанні природних ресурсів країни. Специфіка державного управління казенними підприємствами. Управління державними корпоративними правами. Державні фінанси та управління. Управління доходами та видатками держави. Ресурсне забезпечення реалізації суспільних функцій держави. Управління грошовою масою та боротьба з інфляцією. Управління борговими зобов'язаннями та забезпечення стабільності в суспільстві.

Державне управління та регулювання: єдність та відмінності. Державне регулювання економіки, його цілі, функції, методи та межі. Антимонопольна політика держави: цілі, важелі та методи. Державне регулювання ринку фінансових послуг. Регуляторна політика у сфері малого та середнього підприємництва. Державне регулювання структурної перебудови національної економіки. Інноваційно-інвестиційна політика держави, методи та інструменти.

Особливості управління соціальною сферою. Діяльність держави щодо вразливих верств населення. Формування системи соціального захисту.

Суспільний добробут та його складники. Теореми та правила суспільного добробуту. Поведінка економічних суб'єктів в умовах ринкової економіки. Алокаційна проблема та принцип ефективності за Парето. Суспільний сектор у забезпеченні суспільного добробуту.

Суспільні фінанси: джерела доходів та структура. Сфера дії податку та еластичність податків за різними показниками. Оподаткування в умовах ефекту доходу та ефекту заміщення. Правила оподаткування. Оподаткування доходів і його вплив на

пропозицію праці, дозвілля та споживання. Переміщення податкового тягара в межах товарного ринку і ринку праці. Модель переміщення Харбергера. Еквівалентність податків. Надлишковий податковий тягар та фактори, що на нього впливають. Методи протидії ухиленню від оподаткування: оцінка їх ефективності. Проблеми обліку та вимірювання тіньової економіки. Розподіл податкового тягара в умовах монополії. Інституційні пастки державної власності. Приватизація і націоналізація.

Адміністративний поділ та оптимальна величина місцевої влади. Локальні суспільні блага та Гіпотеза Тібу. Провали суспільного сектору: причини та форми. Втрати суспільства від рентоорієнтації окремих агентів. Бюрократія як економічне явище. Політична рента, корупція та лобізм. Методи реформування бюрократично-управлінського апарату. Причини зростання частки суспільного сектору в економіці та закон Вагнера. Вплив політичного ділового циклу на стан та розміри суспільного сектору. Політичний ринок та адміністративний ресурс. Суспільна рівновага за різних підходів: ринкового, утилітаристського, роулсіанського, егалітарного. Суспільний сектор у вирішенні макроекономічних та управлінських проблем національного господарства. Маркетизація та капіталізація суспільного сектору під впливом глобалізації.

СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № _____

1 завдання. Предмет, метод курсу ЗЕД

2 завдання. Види регулювання зовнішньоекономічної політики: протекціонізм та лібералізація

3 завдання. Основні види банківського кредиту

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Алієна-Барановська В.М. Глобальний бізнес: навчальний посібник-довідник/ В. М. Алієна-Барановська. - К.: Центр учбової літератури, 2013. - 560 с.
2. Антофій Н.М. Міжнародна економіка: навчальний посібник/ Н. М. Антофій, О. В. Булюк, С. В. Фомішин ; За заг. ред. С. В. Фомішина. - Херсон: Олді-плюс, 2013. - 352 с.
3. Бабій Л.В. Конкуренція у міжнародному бізнесі: Навчальний посібник/ Л. В. Бабій; Університет "КРОК". - К.: Університет економіки та права "КРОК", 2010. - 152 с
4. Дахно І. І. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності [Електронний ресурс] : навчальний посібник / І. І. Дахно. - К. : Центр навчальної літератури, 2011. - ел. опт. диск (CD-ROM). - (Електронні видання).
5. Дахно І. І. Міжнародна торгівля [Електронний ресурс] : навчальний посібник / Дахно І.І. - К. : Центр навчальної літератури, 2011. - ел. опт. диск (CD-ROM). - (Електронні видання)
6. Іларіонова Н.М. Міжнародна економіка: навчальний посібник (для слухачів магістерської програми "Бізнес-адміністрування")/ Н.М. Іларіонова; Університет економіки та права "КРОК". - К.: Університет економіки та права "КРОК", 2011. - 128 с.
7. Колесник І.А. Міжнародні валютно-кредитні відносини: навчальний посібник/ І. А. Колесник, М. О. Александрова. - К.: ТОВ "ДКС - Центр", 2011. - 204 с.
8. Маслак О.О. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: Навчальний посібник/ О.О. Маслак, В.Й. Жежуха. - Львів: Новий світ-2000, 2010. - 310 с. - (Вища освіта в Україні)
9. Международная экономика: учебник/ Под ред. Ю.Г. Козака. - 4-е изд. перераб. и доп.. - К.: Центр учебной литературы, 2012. - 608 с.
10. Оласюк Г.П. Страхування у міжнародному бізнесі: Навчальний посібник/ Г. П. Оласюк. - К.: Університет економіки та права "КРОК", 2010. - 149 с
11. Патица Н.І. Міжнародні валютно-кредитні відносини: навчальний посібник/ Н. І. Патица. - К.: Знання, 2012. - 566 с.
12. Сокур І. М. Транспортна логістика [Електронний ресурс] : навчальний посібник / Сокур І.М., Сокур Л.М., Герасимчук В.В. - К. : Центр навчальної літератури, 2011. - ел. опт. диск (CD-ROM). - (Електронні видання)
13. Стадник В.В., Йохна М.А. Інноваційний менеджмент: Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2006. – 468 с.
14. Філіпенко А.С. Теорія міжнародної економічної політики: навчальний посібник/ А. С. Філіпенко. - К.: Академвидав, 2013. - 216 с.. - (АЛЬМА-МАТЕР)
15. Малий І. Й., Диба М. І., Галабурда М. К. Держава і ринок: філософія взаємодії: Монографія. – К.: КНЕУ, 2005.